สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ (Outbreak Verification Summary)

ชวกิจ ดีอ่วม, ณิชกุล พิสิฐพยัต, วัชรี แก้วนอกเขา, ณรงค์ศักดิ์ วุฒิพงษ์, ฤทธิไกร นามเกษ, จิราภรณ์ ถมอุดทา, อรยุดา เตารส, ปรางค์ทิพย์ บุญวิเศษ, พัชรินทร์ ตันติวรวิทย์
ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 49 ระหว่างวันที่ 3-9 ธันวาคม 2560 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. <u>การบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการขนส่งทางถนน 2 เหตุการณ์ ในจังหวัดกระบี่และนครศรีธรรมราช</u>

จังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2560 เวลา 20.50 น. พบอุบัติเหตุรถกระบะชนเสาไฟฟ้า บนถนนเพชรเกษม หมู่ 5 ตำบลโคกยาง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ที่เกิดเหตุเป็นถนนทางโค้ง บ้านบางผึ้ง ขาเข้าอำเภอเมืองกระบี่ อยู่ระหว่างก่อสร้างปรับพื้นผิวจราจร สภาพอากาศฝนตกหนัก พบรถกระบะชนเสาไฟฟ้า สภาพด้านหน้าพังยับเยินเข้ามาจนถึงห้องผู้โดยสารและพลิกตะแคงขวา ไม่ทราบข้อมูลร่องรอยการใช้เบรกบนพื้นถนน ไม่ทราบข้อมูลการทำงานของระบบถุงลมนิรภัย ภายในรถมีผู้เดินทาง 6 คน ทุกคนเป็นคนไทย พบผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 6 ราย โดยพบศพผู้เสียชีวิต 5 ราย ติดอยู่ภายในรถ และ 1 รายกระเด็นออกมานอกรถ ทราบข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตาย 3 ราย ได้แก่ ชายอายุ 58 ปี (ผู้ขับ) หญิงอายุ 58 ปี และเด็กอายุ 3 ปี ไม่ทราบประวัติโรคประจำตัวของผู้ตาย จากการสอบถามญาติผู้ขับมีความชำนาญเส้นทาง นอนหลับพักผ่อนเพียงพอ ไม่ได้ดื่มสุราก่อนที่จะขับรถ ออกจากบ้านประมาณ 19.40 น. ซึ่งห่างจากที่เกิดเหตุ 50 กิโลเมตร ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วจังหวัดกระบี่ลงสอบสวนเหตุการณ์วันที่ 8 ธันวาคม 2560

จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2560 เวลา 23.17 น. พบอุบัติเหตุรถบัสปรับอากาศเช่าเหมาพลิกคว่ำลงข้างทาง บนถนนสาย 401 (นครศรีธรรมราช-สุราษฎร์ธานี) บริเวณหน้าสถานสงเคราะห์คนไร้ที่พึ่งภาคใต้ มุ่งหน้าสู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตำบลทุ่งใส อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยระหว่างทางมีน้ำท่วมสูงและไหลเชี่ยว มีผู้โดยสารทั้งหมด 51 คน คนขับรถ 1 คน รวมทั้งหมด 52 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 50 ราย สูญหาย 2 ราย โดยหน่วยงานสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดนครศรีธรรมราช สาขาสิชล และหน่วยกู้ชีพ กู้ภัย ได้ให้การช่วยเหลือผู้ประสบเหตุจำนวน 50 ราย ไปพักที่หอประชุม อำเภอสิชล และคณะแพทย์โรงพยาบาลสิชลตรวจร่างกายรักษาอาการบาดเจ็บที่เกิดขึ้น ต่อมาวันที่ 6 ธันวาคม 2560 พบร่างผู้สูญหายทั้ง 2 ราย ซึ่งเสียชีวิตแล้วถูกน้ำป่าซัดลอยมาติดต้นปาล์ม ห่างจากจุดเกิดเหตุ 300 เมตร ผู้เสียชีวิตทั้งสองรายเป็นเพศหญิง อายุ 63 ปี และ 68 ปี ทั้งคู่เป็นคนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนรายละเอียดเพิ่มเติม

การประเมินความเสี่ยงการบาดเจ็บและเสียชีวิต

จากรายงานของมูลนิธิเมาไม่ขับและ Health Data Center กระทรวงสาธารณสุข (HDC) พบว่าสถิติผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนทั่วประเทศ ปี 2560 (1 ม.ค.–30 พ.ย. 2560) พบว่าประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตบนท้องถนนจำนวน 13,435 ราย โดยจังหวัดที่มีผู้เสียชีวิตมากที่สุด คือ จังหวัดชลบุรี และพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเมื่อเทียบกับปี 2559 เพิ่มมากขึ้นถึง 5,034 ราย

สถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนในช่วงปี 2560 (1 มกราคม–7 ธันวาคม 2560) จากโปรแกรมตรวจสอบข่าวของสำนักระบาดวิทยา พบว่าตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา มีอุบัติเหตุทางถนนรายงานทั้งหมด 82 เหตุการณ์ โดยพบมากที่ภาคกลาง ส่วนใหญ่เกิดในช่วงเดือน มกราคม เมษายน ตุลาคม และพฤศจิกายน พาหนะที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยสุดได้แก่ รถโดยสารสาธารณะ และ รถกระบะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในปี 2559 พบว่าผู้ประสบอุบัติเหตุส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ ร้อยละ 70 คนเดินเท้า ร้อยละ 8 และรถจักรยาน ร้อยละ 1 ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากอุบัติเหตุจราจร

สถานการณ์อุบัติเหตุจราจรในช่วงปลายปีมีแนวโน้มเพิ่มสูงมากขึ้นในทุกปี รวมทั้งปีนี้ที่มีผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุช่วงเทศกาลมาก จึงควรเน้นมาตรการป้องกันอุบัติเหตุที่เกี่ยวข้องในช่วงก่อนเทศกาลปีใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือการเคลื่อนที่ของประชาชนในช่วงเทศกาล

สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์ไข้ซิกาในประเทศบราซิล

ความชุกของการเกิดไข้ซิกาในเพศชายและเพศหญิงมีความใกล้เคียงกัน แต่อาการแสดงของเพศหญิงจะชัดเจนกว่าเพศชาย จากการสอบสวนในครัวเรือนของผู้เกี่ยวข้องในเมืองเปอร์โตริโกหลังจากมีการระบาดสูงสุดในปี พ.ศ. 2559 นักวิจัยจากศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคติดต่อในสหรัฐอเมริกา (CDC) และกระทรวงสาธารณสุขเปอร์โตริโก ได้รายงานผลการศึกษาใน *Journal of Infectious Diseases*

ผลการศึกษาสร้างความท้าทายต่อผลการศึกษาจากรายงานก่อนหน้านี้ในเปอร์โตริโก ประเทศบราซิล และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอื่นๆ เนื่องจากพบอัตราโรคไข้ซิกาสูงขึ้นในเพศหญิงและทั้งสองเพศ ในช่วงอายุ 10–35 ปี

เพื่อศึกษารูปแบบการติดเชื้อ ทีมสอบสวนได้ทำการสำรวจรอบบ้านในรัศมี 100 เมตร จากบริเวณบ้านผู้ที่มีผลยืนยันติดเชื้อไวรัสซิกา 19 ราย ในมณฑลซานจวน โดยผู้เข้าร่วมจะได้ทำแบบสอบถามและถูกเก็บตัวอย่างเลือดส่งเพื่อตรวจสอบ

ผู้เข้าร่วม 367 ราย พบผลการตรวจเป็นบวกต่อไวรัสซิกา 144 ราย (31.1%) ซึ่ง 30% มีอาการเข้าได้กับการติดเชื้อไวรัสซิกา คือ มีผื่นหรือปวดตามข้อ

โดยทั่วไปอายุและเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการติดเชื้อไวรัสซิกา อย่างไรก็ตามปัจจัยบางอย่างมีความสัมพันธ์กับอาการแสดง ได้แก่ เพศหญิง อายุน้อยกว่า 40 ปี และโรคหอบหืด

นักวิจัยกล่าวว่า ความชุกของการติดเชื้อตามอายุ หรือเพศ ไม่แตกต่างกัน เห็นได้จากการติดต่อของโรคผ่านการมีเพศสัมพันธ์ ไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญที่ทำให้อายุและเพศของคนที่ติดเชื้อไวรัสซิกาแตกต่างกันในเปอร์โตริโก้ นักวิจัยยังตั้งข้อสังเกตว่าแบบแผนการติดเชื้อของผู้หญิงและผู้ที่อายุต่ำกว่า 40 ปี มักจะถูกรายงานเป็นการติดเชื้อไวรัสซิกามากกว่าการติดเชื้อไวรัสไข้เลือดออกหรือเชื้อไวรัสชิคุนกุนยา นอกจากนี้นักวิจัยยังไม่พบคำอธิบายที่ชัดเจนถึงการรายงานอาการที่เพิ่มขึ้นได้ในผู้ป่วยหอบหืด และไม่สามารถปฏิเสธความเป็นไปได้ว่า ผลการศึกษานี้อาจเป็นข้อสังเกตที่เป็นไปได้ จำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงความเป็นได้ที่ระบบฮอร์โมนและระบบภูมิคุ้มกันจะส่งผลต่อการอาการแสดงของผู้ป่วยหลังจากติดเชื้อไวรัสซิกา

แหล่งที่มา : http://www.cidrap.umn.edu/news-perspective/2017/12/news-scan-dec-06-2017

2. รายงานผู้ป่วยรายใหม่โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลางในซาอุดิอาระเบีย

กระทรวงสาธารณสุขซาอุดิอาระเบีย (MOH) พบผู้ป่วยรายใหม่ติดเชื้อ MERS-CoV ใน Sakaka ซึ่งเป็นเมืองที่อยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ

ผู้ป่วยรายใหม่เป็นเพศชายชาวซาอุดิอาระเบียอายุ 64 ปี อาการทรงตัวหลังจากมีอาการติดเชื้อ MERS-CoV (โรคระบบทางเดินหายใจในตะวันออกกลาง) การติดเชื้อเป็นแบบ Primary

ตั้งแต่ปี 2555 ถึงปัจจุบัน ประเทศซาอุดิอาระเบีย มีผู้ป่วยติดเชื้อ MERS-CoV 1,753 ราย เสียชีวิต 709 ราย ผู้ป่วย 5 ราย ยังคงได้รับการรักษาตัวอยู่ ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข

แหล่งที่มา : http://www.cidrap.umn.edu/news-perspective/2017/12/news-scan-dec-05-2017

****

